

# Utrikes födda på arbetsmarknaden – hur ser situationen ut och vad säger forskningen?

Mats Hammarstedt



# Syfte och bakgrund

---

- Ge en översikt av utrikes föddas position på svensk arbetsmarknad.
- Vad säger forskningen om förklaringar till situationen?
- Med hjälp av specialbearbetningar av Statistiska Centralbyråns Arbetskraftsundersökningar (AKU) och Yrkesregister för perioden 2013 till 2015 studeras:
  - Sysselsättning, arbetslöshet och arbetskraftsdeltagande bland utrikes födda och inrikes födda i åldern 16 till 64 år.
  - Andel personer i chefsposition och andel akademiker som har ”kvalificerade” anställningar presenteras.
  - Skillnader mellan personer med olika utbildningsnivå och personer med olika vistelsetid i landet presenteras.



# Sysselsättningsgrad för olika grupper av utrikes födda och infödda

**Tabell 1. Sysselsättningsgrad för olika grupper av utrikes födda och inrikes födda män och kvinnor 2013-2015 (16–64 år).**

Män	Födelseregion						Samtliga utrikes födda
	Sverige	Norden <sup>a)</sup>	Europa <sup>b)</sup>	Afrika	Asien	Övriga utomeuropeiska länder <sup>c)</sup>	
2013	79,6	76,8	74,6	54,9	59,8	79,1	68,0
2014	79,9	79,8	75,6	56,7	60,4	77,1	68,7
2015	80,7	78,9	77,2	56,3	59,7	77,1	68,4
Kvinnor							
2013	77,1	72,9	66,3	43,0	48,4	68,5	59,0
2014	78,1	72,7	67,7	43,1	49,8	68,2	59,6
2015	79,0	75,9	68,9	42,4	52,0	74,4	61,2

<sup>a)</sup> Avser födda i Norden förutom Sverige. <sup>b)</sup> Avser födda i Europa förutom Norden. <sup>c)</sup> I gruppen ingår födda i Sydamerika, Nordamerika och Oceanien.

Källa: Statistiska Centralbyrån, specialbearbetning av AKU.



## Andel sysselsatta, andel arbetslösa och andel utanför arbetskraften för olika grupper av utrikes födda och infödda

**Tabell 2. Andel sysselsatta, andel arbetslösa och andel utanför arbetskraften för olika grupper av utrikes födda och inrikes födda män och kvinnor 2015 (16-64 år).**

Män	Födelseregion						Samtliga utrikes födda
	Sverige	Norden <sup>a)</sup>	Europa <sup>b)</sup>	Afrika	Asien	Övriga utomeuropeiska länder <sup>c)</sup>	
Sysselsättningsgrad	80,7	78,9	77,2	56,3	59,7	77,1	68,4
Andelen arbetslösa av arbetskraften	5,6	5,5	9,8	28,9	23,7	9,6	16,5
Andelen utanför arbetskraften	14,5	16,5	14,4	20,9	21,7	14,7	18,1
<b>Kvinnor</b>							
Sysselsättningsgrad	79,0	75,9	68,9	42,4	52,0	74,4	61,2
Andelen arbetslösa av arbetskraften	5,1	5,4	10,3	33,0	23,0	7,8	15,8
Andelen utanför arbetskraften	16,7	19,8	23,2	36,8	32,4	19,3	27,3

<sup>a)</sup> Avser födda i Norden förutom Sverige. <sup>b)</sup> Avser födda i Europa förutom Norden. <sup>c)</sup> I gruppen ingår personer födda i Sydamerika, Nordamerika och Oceanien.

Källa: Statistiska Centralbyrån, specialbearbetning av AKU.



# Skillnader mellan individer med olika utbildningsnivå

Män	Födelseregion				
	Sverige	Europa <sup>a)</sup>	Afrika	Asien	Samtliga utrikes födda
<i>Eftergymnasial utbildning</i>					
Sysselsättningsgrad	87,8	86,0	70,4	70,0	78,5
Andelen arbetslösa av arbetskraften	3,6	7,5	18,3	18,0	12,2
Andelen utanför arbetskraften	9,0	7,0	13,8	14,6	10,5
Kvinnor					
<i>Eftergymnasial utbildning</i>					
Sysselsättningsgrad	87,6	81,6	68,4	63,8	74,6
Andelen arbetslösa av arbetskraften	2,9	6,0	16,2	17,4	10,3
Andelen utanför arbetskraften	9,8	13,1	18,4	22,8	16,8



# Andel individer i chefsposition och andel individer med kvalificerat arbete

**Tabell 4. Andel individer (procent) i chefsposition av alla anställda och andel individer med eftergymnasial utbildning som har ett kvalificerat arbete av alla anställda med eftergymnasial utbildning (16-64 år) år 2014 i olika grupper av utrikes födda och inrikes födda.**

Födelseregion	Män		Kvinnor	
	Chefsposition <sup>a)</sup>	Kvalificerat arbete <sup>b)</sup>	Chefsposition <sup>a)</sup>	Kvalificerat arbete <sup>b)</sup>
Norden	8,4	60,9	5,3	68,7
Övriga Europa	4,0	50,5	2,5	56,4
Afrika	1,5	31,9	0,9	38,5
Asien	2,9	45,3	1,9	50,4
Sydamerika	3,1	47,0	2,1	52,1
Nordamerika	6,3	56,0	4,1	61,1
Övriga länder	7,3	52,4	4,6	62,7
Vistelsetid				
0-3 år	2,2	39,5	1,5	40,6
4-7 år	2,1	42,2	1,3	44,5
8-10 år	2,6	40,0	1,5	43,9
11-20 år	3,7	47,6	2,0	54,8
>20 år	5,9	58,4	3,9	66,5
Inrikes födda	8,5	63,7	5,1	69,8

<sup>a)</sup> Avser individer vilka innehar ledningsarbete enligt Statistiska Centralbyråns Yrkesregister. Politiskt arbete inkluderas inte.

<sup>b)</sup> Andelen individer vilka har ett arbete som kräver teoretisk specialistkompetens eller högskoleutbildning eller motsvarande kunskaper enligt Statistiska Centralbyråns Yrkesregister.

Källa: Statistiska Centralbyrån, Yrkesregistret.



# Andelen sysselsatta efter vistelsetid i landet

**Tabell 5. Andelen sysselsatta efter vistelsetid i landet för utrikes födda män och kvinnor 2015 (16–64 år).**

Vistelsetid i Sverige	Födelseregion				
	Europa <sup>a)</sup>	Afrika	Asien	Övriga utomeuropeiska länder <sup>b)</sup>	Samtliga utrikes födda
Män					
0–9 år	78,5	44,0	51,0	74,5	60,0
10–19 år	73,6	63,4	57,3	67,9	65,2
20 år –	78,8	80,0	73,1	82,1	77,6
Totalt	77,6	56,3	59,7	77,1	68,4
Kvinnor					
0–9 år	65,2	24,7	34,6	58,6	44,9
10–19 år	71,7	60,9	55,1	72,7	63,6
20 år –	72,8	70,4	72,0	83,5	73,4
Totalt	70,6	42,4	52,0	74,4	61,2

<sup>a)</sup> Avser födda i Europa förutom Sverige. <sup>b)</sup> I gruppen ingår personer födda i Sydamerika, Nordamerika och Oceanien.

Källa: Statistiska Centralbyrån, specialbearbetning av AKU.



# Förklaringar och slutsatser

- Skillnader i sysselsättning, arbetslöshet och arbetskraftsdeltagande mellan inrikes och utrikes födda personer.
- Skillnader mellan olika grupper av utrikes födda. Framförallt är utrikes födda från länder i Afrika och Asien utsatta grupper.
- Bland personer från dessa grupper är även andelen i chefsposition och andelen akademiker med kvalificerat arbete låg.
- Relativt lågt arbetskraftsdeltagande även bland högutbildade kvinnor från länder i Afrika och Asien.
- Efter 20 år i landet minskar skillnaderna mellan grupperna.
- Forskning visar att utbildning, språkkunskaper, tillgång till nätverk och förekomsten av diskriminering förklarar den uppkomna situationen.

